

Port-Artura un Sewastopole.

I.

Bavarijas valdības ofijosa „Munchener Allgemeine Zeitung“ eewetots labda leetprateja interesants raksts par Port-Arturu un Sewastopoli, kures daubj to apgaismo. Sēis peewilzīgais raksts šāhds:

„Kad šca gada majā otrā japaņu armija ižeblās malā pee Bifsēmas un devās uf Port-Arturu, tur žitadi ta ar daubj masateem spehleem pee Kintšou buhtu warejuse pīnigi nosleht Kwantungas pusfalu un tahdi aiflawet žetofšca apfargatajem latru pafahumu pret japaņu lauku armiju, tad uflati un domas par japaņu kara wadības noluhleem un wīnu leetderību šchīhrās. No weenas pufes tika eestatis par kluhdu no japaņu pufes, ka žaur Port-Arturas aplenshānu tika atwilti no lauku armijas, tura rīshojās pret Kuropatīnu, deesgan eewehrojami spehki. No otras pufes domaja, ka šchis žetofšnis spehles tahdu pat lomu ka Krimas karā Sewastopole. Domaja, ka wīnš šchis rādītis par to lauku, uš tura kareš tika iščchīrts. Tadeht tad žetas jautajums, waj tamlihdīgās gadījums wīswahr buhtu domajams un waj kreewu kara wadības šohem (Stafelberga kara pulku un jaunā lailā Kuropatīna ušbrukums) buhtu bījis par žehloni šchāhdeem eestateem. Salihdīnājums šarp Sewastopoli un Port-Arturu mums ari sauz atminā šchis žetofšca waronigo aīstahwešchānos gandriš wēselu gadu no 1854.—1855. g. Naw neespehjami, ka kreewu tagadejais kara wadonis pee Port-Arturas aīstahwešchānos eewehrošis Todlebensa šaprahigo rīhžību, tura war noderet par pataugu. Salihdīnājums šarp aheem žetofšneem mums raši wor sneegt interesantus peeturas punktus un palihdēs mums labaki šaprašt laujas pee Port-Arturas, tur žitadi par tam peenahš tīl neslaidras, nepīnīgās šinas.

Krimas karā ušbrūžējam šabedrotām wāstīm (Frānšijai, Anglijai un Sardinijai), tapat ka tagad japaņeem par šatīfmes līhdēstī šarp kara lauku un dīstānti nodereja juhas žehš. Wīni tapat pahrwaldīja juheu, šamehr attal žetofšca aīstahwešchānos bija šwabada šatīfme pa šauffemes žehu. Bet pehdejās ari rāhija leelas grūhtības, tā ka kara šehla un materiala peehūhtīschāna bija deesgan nedrošca un notika šohi lehnām, ja ari ne tahdā mehros, tā šchimbrišchām ar weenslešchū dšeljehu. Kā rahdas, tad leela līhdība ari geogrāfīseem apšahstīseem. Sewastopole un tapat ari Port-Artura atrodas labdas pusfals deenwīdus galā un šemešos šchis pusfala ar žetfemi paleel šakarā ar labdu šemes šchaurumu. Tomezr weetas apšahstīšos ir leela iščchīrība. Krimas pusfala ir apmehtam iščchīrībās, tura šatīri šahni apmehtam 135 wēstes žari. Šuhrenīstī pahri no Berelops šchauruma līhdēš Sāritšchās rogam ir 180 wēstes, no Šarfau Rut raga līhdēš Kertšchās pusfals pašchām galam apmehtam 203 wēstes. Wīš šohējais ištātījums ištātīša 25,727 kwadratīlometru (1 kilomētris = 1/10 wēstī), tā ka Wēnschīlowa šemelejāi 35,000 wītru armijai Krimas karā bija peeteefošchī telpas preeščchānā šawām lūstīhām. Tas wareja no pretīneeleem šchīwārtītes tīllab šchēdēreem iščchīpīot malā pee Špatorījas, tā ari pehš šaudelās laujas pee Almas. Špatorījas bija paprat leels, lai šabedroto 65,000 wītri to tīstahli buhtu pahrwaldījušchī, ka Sewastopole buhtu tīluse no wīšām pufem eeslehtga, t. i. no Šchorānijas upeš uš šemeeteem un deenwīdeem. Tapat tee nespehja aīstahwešchānos palihga spehšu peehūhtīschānu. Šitai wehlat šabedroto spehki tika eewehrojami pašīprīnāti, bet dīwlahrtejs un pat trīhšchāhrtējs šarotājū spehš wātrā nepāšehja, tā tīkai uštūret aplenshānu un wīnu nodrošchīnat. Žetofšca šemeļa puse bija pafahwīgi šwabada, lauku armijai pīschāna tūstības bīh-wība un ari bija eespehjami žetofšca aīstahwešchānos pehš šemeleem šaudejumeem pašahwīal peegahdat pašīprīnājums. (16. augustā 1855. g. kreewu Sewastopoles armijai bija 50,000 wītru un 65,000 wītri bija jau šaubeti.) Ka šarp

žetofšni un kreewu lauku armiju palīša nepabrūhtā šatīfme un žetofšni wareja apghadat no wīseem Kreewījas līhdēstī awoteem, šchis apšahstīs bija pa galwenai teesai tas, kas abus preteneelus špēda peelīst wīšus šawus spehšus šchīni weenā punktā un padarīja žetofšni par kara iščchīrēju preeščchētu.

Kwantungas pusfals geogrāfīseem apšahstīšū naw preeščchānā tam šchewīgi, lai Port-Artura šchīni karā waretu spehlet tahdu pat lomu ka Sewastopole Krimas karā. Pusfala no weena gala līhdēš otrām ir tīkai ap 59 wēstes un wīnas žaur-mehra platumš ir māsai nēšā 18 wēstes. Kopejais ištātījums buhš knapi labdus 1100 kwadratīlometrus, tā ka leelāi armijai uš pusfals ne pawīsam nebuhtu telpu preeščchānā wīnas lūstīhām. Pat ari tad, kad Port-Arturas šwarīgo oštū eestā-tītu par kara iščchīrēju preeščchētu, par to gan wehli buhtu jōščchāubās, tad tomehr kreewu armija deht wīnas nezhīnītos wīš tā, ka Krimas karā, ar pašchū žetofšni žehschā šakarā, bet ta wīnas deht eespehtu žīhntees tīkai abryus pašchās Kwantungas. Un ari blakus apgabalos geogrāfīseem apšahstīšū tabdi, ka šohi eewehrojāmam attahlumam wajaga šchīrt žetofšchānu un lauku armijas laujas laukus weenu no otra. Japaņu armijas leelumš peespeesch Kreewīju šchīrtī žīhā ne-ween dešmit tuhštōščchās, bet šinis tuhštōščchās. Preeščchā leela kara un tīl eewehrojameem kara pulkeem ari naw no-berīgš wīš Kwantungas apgabals, turesch robešchōjas ar Kwantungu, tadeht ka tas šalnāns, beš žeta un mās apšchīwots. Kreeweem tā tad šchīkraugas platalš līhdēšchūms, šuram tel žauri šauche upe, jau tadeht ween, ka kreewu kara spehšam šalnū kareš naw parāstis un eelāišchānos žīhā šalnānos awgabalos, kreewi tīl šīprīnātu šawa eenaīdneela šchānses uš ušwaru. Šo japaņi, ka šalnū šantās apšchīwotāji, ir mešteri šalnū karā, to wīni ari peerahdījušchī. Apbrīhnojāmu droščchīrībū un leeleem tehnīseem līhdēstīseem un wehšībū, tee bežetu šalnājus padarījušchī weenai no šawām armijām par operažījas lauku un ar to preeščchānā šemes panahšchī šohi labus apšahstīšus. Katru kreewu lūstību līhdēšchūms no šemeeteem uš deenwīdeem wīni apbraud šahnos. Un šchī apbraudschāna no šohneem ir tā, kas aīstahwešchānā šawām pafahumu, atšwabīnat Port-Arturu, šohdees uš preeščchānu uš Kaitščchū un Port-Adamu. (Tadeht tad ari šapratīšim kreewu noluhli pehdejā ušbrukumā, proti, apēt apahrt japaņu labājam špahnam un apšeest to atpālā no šalnēem līhdēšchūms, kas, ka šināms, nešchewās.) Šchī apbraudschāna no šahneem aīstahwešchānā šawām mehģinājumu Wān-dšchurījas armijai šchāh dar šopā ar Port-Arturas aīstahwešchānos un tahdi Port-Arturu padarīt par kara iščchīrīschānos lauku. Rebuhs wehli leeli šchīschānā, ka Stafelberga kara pulku gabheenam, kuresch nobelīdās tīl nelāimīgi, bija mehrtīs Port-Artura. Bet šchis gabheens wareja notīkt tīkai tad, ja apšahstī nebija pārešī apwehēti un šapraštī un Port-Artura tika eestā-tīta par otru Sewastopoli.

Reht šen, ka šināms, Kuropatīns ar šaweem pulkeem no Wudēnas dewās uš deenwīdeem, lai šchīlūstū žauri japaņu poštījas pee Jantai un negādīja wīš šawās labi nostīprīnātās poštījas, šamehr peenahš pašīprīnājumi tahdā mehros, ka tas par eenaīdneelu šīprās škaita šinā. Domaja, ka Šeterburgā ušlata Port-Arturas atšwabīnāschānu par tīpat ne-peeschchānu, ka angļu-būhru karā Šimberlejas aīstahwīnāschānu. Šehs jautajums, waj Kuropatīna ušwara pee Wudēnas wīnam gan buhtu atwehru žehu uš Port-Arturu, jeh waj japaņi tapat buhtu nobelīgušchī aplenshānu, ka buhri atšahpās pehš šchīnē žaudejumeem no Šedīmitās? Uš to jaabīd, ka šatrā šinā: ne, jo japaņeem buhtu eespehšchānā pat ušwaretāju kreewu armiju atūret uš ilgatu laiku no Kwantungas pusfals. Šeelāi ušbrūhlošchānā lūstīhāi gar Wudēnas-Port-Arturas dšeljehu pašahwīgi draudetu breešmas kreščchōš šahnos, šamehr ween japaņi ir šalnāju lūngi, šamehr ween teem peeder šeme un minētās līnijas līhdēš Korojas robešchām. Lai nodrošchīnatū šawas šatīfmes līnijas, kreew-

šmakt. — Termometris ušēet eewehrojami augštānu par 100 gradeem pehš Šarenheita*) un tīl pat reti wīnšchī notīhēt eewehrojami šemānu, šurprehtim naktīs lailā wīnšchī arweem peeturas pee 50 gradeem**). Te mian japeesīhē, ka pehdehī šchīstās atteežas wātrā uš Wīndānoo šalās deenwīdeem. Pehš šīmāta gads uš Šīlīpīnām šadālas rīhš šatīmetos: 1) aūtšā, ar 77 līhdēš 80 gradu augštū temperaturu***), de-žembra, janwara, febrwara un mārta mehnešchī; 2) karšā, ar 100 gradu augštū temperaturu, aprīša, mājā, jūnija un jū-līja mehnešchī; un 3) šlapjā, pahrejee atīlūšchē mehnešchī ar šchīnēem leelus gabheeneem. Šīprī orlāni un weefūstī apjeemo tīkai Lūzonā šalās šemeļa datās.

Dauds ir tīzīs šchīstīs par šchījeenes šemes trīhjem un wūlkanu breešchām, tura šalnānā šemes wīršchārtā ir žehlūšes no agrāi šchīwērdschēem wūllaneem. Ša wīnu eelājam togad šchālo uhdēnem bagātas upeš un šrauti, no šurām Rio-Grande uš Lūzonā un Rio-Āgušāna uš Wīndānoo šalam, ir tās leelāšas. Wīnas ir wātrā lā 200 juhdēs šatra šarāmā. Lai gan Šīlīpīnu šalās wātrā ugunšwehmeju šalnū tomehr weetejee eedšchīwotāji no šemes trīhjem nemās tīl breešmīgi nebādās. Manīlās šurwāmā atrodas weens wūl-kāns un žaur 1884. g. šemes trīhži tīka Manīlās šatēdrāle, šohēš šchīstāšā buhwe wīšā pīšchēdā, par grūweščchū laudhī.

No produkteem, kas uš Šīlīpīnām teel rāschotī, buhtu mināmi šehschēe: žufurs, tabaka, šonepes, rīhš, šafēja, šoh-wīlnā, šīpārī, īngwere, wānīše, Mēščchās šakao pūpās un Šndījas šabība. Uš pašawles tīrgus leelāšā mehros parahdas līhdēš šchīn tīkai žufurs, tabaka un šonepes. 1871. g. uš Šīlīpīnu šalam rāschōja tīkai 100,000 tonu žufura, tura rāschā 1898. g. jau bija pawātrojušes uš 300,000 tonu un tagad teel rēhīnāta uš 500,000 tonu, no šurēem wātrā lā 300,000 tonu teel šchīwēstī uš ašrsemem. Wīšwātrā rāschō žufuru uš šemeeteem no Manīlās, bet wīšchālo eegūhš Pānā šalā, kuresch pa leelāšā datāi teel šchīwēstī uš Šamee-notām Wāstīm. Weenšchōschā šchāhneela darbu žufura aū-dšīnātāwās šchāra weenīgi eedšchīwēte tagāti un moroš un, tā ka pehdejee teel tīkai ar 15 žentu par deenu šamāšchātī un

daba wīsu pahrejo apghadā pate, tad naw šo bīhntees, ja dāščchās žufura aūšīnātāwās atmet īl gabus šompanījam līhdēš 300 šolaru (apm. 600 rubļu) šchādrās šemās no šatra akra*). Bežatās žufura aūšīnātāwās teel ari pa leelāšāi dāšāi pehš wejās modes šchāhštās. Wēllus un rāšus wēll leele, nešchēhlīgi gausēe bīfetu wehščchī un, tad needrās ir ar līho ahlī nošchāntās, tad šchīnēem eedšchīwēte nemās wīnās ar nuhjam dāšūt. Šurprehtim šaunāšās teel gandriš beš ī-nehmuma weenīgi ar māščchīnām šchāhštās. Tā šauktās Mā-nīlās šanepes teel eegūhtās no šabda Lūzonas šalā augščchā šohā šohā šohā, tura aūgti naw šaudāmī. Wīnas eegūhtās šanepes teel nešchāhštās uš Amerīku, Anglīju un Wāhģiju īšwēstās, no šurām wātrā nēšā 100,000 tonu īl gabus aī-šēet uš Amerīku. Ar dešmito šalu no wīšā pašawle rāschotās tabakās peebalās Lūzonā dāta. Tabakās īšchāhštāschāna ir wāldības monopols un wīnas šchīfchās nodarhīna ap 10,000 e-dšīnto, tomehr tabakū aūšīnāt ir īl weenām bīhīw. Eedšchīwēte, tā wīhreeščchī lā šeweetees, beš īnehmuma šehlē papīrosuš, šur par šchīhī jēntu šchīnēschānāi pašchīwēstī wehli pee lehtām španeščchū ženam. Wānāns un rīhšchī īl eedšchīwēte galwēne ušwāras līhdēstī, tomehr rīhšchām, tura šamehtrā wehli teel šohi mās īšwēstē, īl pāredšāma leela nāšchōne, jo īšchē-ģinājumi īl peerāhđījušchī, lā pee weetejā šīmāta un šemes tas šehji īšdot 400 šahrtīgus augštus. Šehi wīnu gan šehji reti. Šīl pat bagātas, šā ar augeem, Šīlīpīnu šalās ari īl ar meščchēm, šuros mehros atrodām šurp žiteem daubš dāhrgu šohā, lā: žeburu, mōgōni, ešenšohu un žitus buhwehī derīgus šohus. Šohus reešča pašā, bambūs, orānščchū, mādētū un malāješčchū augštū šohi aug wīšpahr leelīstā mehros. Kā meščchū eedšchīwēstī buhtu mināmi: šalte mehščchāki, šīrnās, meščchā šake, meščchā žuhšās, šchōlodīki, brūnu šupūščchī, dāščchādas šugas īščchīhšū, no šurām tīkai weena īl gīštīga, ap 200 dāščchānu pūtnū šugas un leelā šchīstā šchīstāto šaurīnu. Meščchā bīšele, kas padarīta par māhju šohū, īl wīša grūhtā darba darītāja.

Māšal bagātas īl Šīlīpīnu šalās ar mīnerāteem, un lai gan šohi atrāstī marmors, almenogēšs, wāščchās, šelšs, šwīns, dšīhšchādrās, šehrs, un žiti, tad tomehr deesgan māšā mehros. (Šurpāl beigas).

No wālfīws nošlīhīnātš. Šemeel-Šāntījas ošēnā danu šchōneris „Anna“ nogremdēs no wālfīws. Šugīs brauģis no Šlāndes uš Šaun-Šraunšchweīgu un bījis jau šchādas 20 deenas žekā. Te 28. (15.) šeptembri pehšpū-deenā pāmanītš, lā uš šchāšas juhas šchāda wālfīws pūščchā gālfā uhdēni. Drihšī pehš tam uhdēns šchūhšās rešchās tīkai dāščchās metrus atštātu no šuga; wālfīws, lā rāhđīees, šapīhštē greešchēs rīnki. Kad „Anna“ tāi brauštē lehnām šaram ar 4 1/2 meščchū aštrūnu, tad šuga šaudīs īl šchādrī no mehrojušchī mīšēna šchīstības, ka tas šchāchūtīs pehriš ar aštī uhdēni. Pēespeščchī tas negātī un ar wīsu šparu nešchīrdēt aštrūmā gabhees wīrsu šchīgim un trāhģijīs to ar šawu pašchū wīdū. Tas bījis breešmīgs braiščchāšis, dāščchī šuga šaudīs apšchēstī aplāhrt. Šugīs šem uhdēns līnijas dābūjis žaurumu un wīna preeščchējais dōmīs šchānās. Pēt ari wālfīws nāh-wīgi eewānōta. Wīšū šermentīs parahđīees wīš uhdēnā, galwā un šahnos dīwī leeli žaurumi, no šurēem ašnīs gab-šchās šchāwem un trāhģojūščchās uhdēni. Šugīs bīja dābūjis šchīhī, un wīš šchānās īšchānāschī šchāhđājušchī pee pūmpjeem, tomehr lāišs metees šchīstās un šugīs šchāhīs grīmt. Pehš 39 šundu grūhtā darba šugīs bījis šchēstāta par neglāhģjāmu. Šchūse nolāišta uhdēni glāhģchānos lāwā un apghādāt ar prowījantū. Šchīnī šohi tā tīkai lāišta uhdēni, no šuga pā-manītš wālfīws „Quernmoore“, šuram ari pehš leelām pūšlem šchēwēes ušēmt „Annas“ šuga šaudīs. c.

Brihņīschģīga parahđība. No Konštāntīnopolēš šino, ka šur šesen eewehrota ašchāhrtīga parahđība. Pahš Wārmāras juheu no Oļīmpā šalnā parahđīees mīšģģis meteors, kuresch ašchāhrtīgi aštri lāidees uš šemeeteem. Meteors īštātījees pehš mīšģģis šchīhđōščchās bumbas un ap-gāišnōjīs, lai gan wīnšchī parahđīees wīrs Wārmāras juheas pehš pūšdeenas, tad wehli bījis glūščģī gāišchās, neil ween uhdēni, beš ari šemī, žil tāhlu ar ašim warejušchī redst, ar šewīščchū, no deenas gāišnās īščchīroščchās šaltū gāišmu. Bījušchās redšāmas šaltās dšīrštēles, šurās leelā šchīstā atbālijušchās no mīšģģis bumbas, dāščchās dūhres leelāmā. Kā kīstōščchās šchāwīgnēs wīnas lāidūščchās meteoram pātā uš šemeeteem, aīstahđāmas gāišā šīgāni šaltū gāišmu. Meteora lāišchānās Konštāntīnopolē un aplāhrtēnē bīje re-šchāma wātrā minūtes īgi. Daudīs leelīstī uštrāntī par šohi parahđību un dōnā, ka tā ešot debešu šīhne, kas pawēhštōt nāščchōtē šwarīgus notīkumus.

*) 100 grādi šlūmā pehš Šarenheita = apm. 37 gradeem pehš Šelšija šeh apm. 29 gr. pehš Šeomīra.
**) 50 grādi šlūmā pehš Šarenheita = apm. 10 gr. pehš Šelšija šeh 8 gr. pehš Šeomīra.
***) 80 grādi šlūmā pehš Šarenheita = apm. 26 gr. pehš Šelšija šeh apm. 20 gr. pehš Šeomīra.

*) 1 akrs māsleel leelāš par 1 pūšwēteu šeh pārešāi 1 akrs = 1,089 pūhru.

Es domāju, ka prešch Stridlowa nobērtgāki botees tubdai uš Bladivostoku un ribotees tur pee zeitofšhina aistahvības, nēla vēst tehet sawas ischetras deenas preesch braukuma uš Muldena, lai isdaritu leelu wifiti.

Nomirals Aetsejens nobērtis farunu, issazhdams zeešhu pahrlēzību, ka krewu eerošcheem galu galā tomehr buhs panahumi, ka generalim Kuropatkinam šchim briešcham ešot labdi 400,000 wihru un ka wina wispahrejais šahwollis ešot toti labs.

No ahrsement.

Franzija. Tagadeja frantschu ministrija ar Rombu preeschagalā ir stingri radikala. Uš sawas programā ta stary žitu rastižuse bāsnijas šchiršchānu no walšis, progresiwa eenahtuma nodokļa eewešchānu. Nopēetni apšinadams, ka wina briešhwālšis ministrija, ta ari nopēetni darbos grib štrahdat republikas zeenigā garā. Šchahds Romba ministrijs garš stipri uštrauzis republikas pretineeku un reakcionaru baru. Wišeem libdselkeem tee tapež rauga gahst Romba ministriju, turai wehl arween tautas namā balju wairums. Tautas weetneeku namam šchoruden sawu darbību atkal šahlot ministrijs pretineeki trofšhonoja un raudšija ministriju gahst, bet fetošah ministru preeschneeka sparigā runa tautas weetneeku namā atrada peekrišchānu un tas ministrijai issazija sawu uštizību.

Zihnas ap konfordata (frantschu waldbības lihguma ar pahwestu) atželšchānu Franzijas tautas weetneeku namā wehl arweenu turpinās. Tās eesahlas jau šehjas šahlumā. Pehz tam, kad radikalšis Zbars (Hubbard) un konfervatiwais Enšcherans (Engerand) par konfordata atželšchānas jautajumu bija peeprahjuschji tautas nobahlošchānu, runataju krešlā kahpiis ministru preeschneeks Rombs. Sawu runu tas eesahjis ar pahwestu, ta notitumi, kurus tas tagad pasneegšhot, peerahdot, ka neesot eespehjamš lihgumu ar pahwestu ušturet ipehktā, waj to atmainit ar jaunu konfordatu — lihgumu. Sawalas un Dišchonas bistapu leetā pahwestis pawisam neeweheproja konfordatu un kahjam mihdija frantschu walšis un waldbības teesības. (Aukaina peekrišchāna kreisajā pušē; labajā trofniš.) Watilans aizinajis Sawalas bistapu preesch kahda ahrjemes tribunala (hauzis uš Romu, lai bod atbitību pahwestam), frantschu waldbībai par to ne ar pušchu plehstu wahrdinu nesinojis, to tas pehz konfordata (lihguma) nedrihtšija tā darit. Tad watilans bistapam atnehmis atluhgumos no amata un tā ar waru ribhotees pret šchi peerefera sinamu firbi. (Akhretojas peekrišchāna un leelš trofniš.) Ze nezeenigi, ja frantschu bistapi til atkarigi no laira Romas untuma. Frantschu waldbība negribot nodot spreedumu par šchahdu bistapu rihžību, wina neesot ar teem solidariša. Sawalas bistapam pahremis, ka tas ar kahdu karmeliteeni peekopis aihdomigu šatšhmi. (Labajā pušē nemeers, eesauzeeni.) Pahwestis Leo XIII šcho apšuhdību pasinis un peehizis wina pee attim. Bateesiba pret šcho bistapu spebruschjotais, tuweht ta tas irahjuschis sawu padomoni republiktanistai waldbībai. (Veela peekrišchāna kreisajā pušē.) Ja tas it ween tā buhtu nojedees pret morali, to winam buhtu pedewuschji. (Aukaina peekrišchāna kreisajā pušē; šahchutums un pahremetumi labajā pušē un zentrā). Tomehr rojalistu (karala peekriteju) partija šchim laika garam palatpalituschā apgabala bijuse pret wina. (Veelš trofniš. Sawalas tautas weetneeki ušprahgst no sehdekteem un apgalwo, ka Rombs apwainojis wina wehleschānu eezirni.) Rombs: Rā rebublikaniskam ministram man teesiba, semi, kura teel aistahweta no rojalistu (karala waldbības peekriteju) tautas weetneekem fault par laika garam palatā palituschu. — Rojalists Bodri d' Wons kleeb un waidstojas, grib steigtees pee Romba uš runataju krešlā, bet teel no šahles sulaineem sawaldits. — Rombs pehz tam aistahda, kahda pretešiba waldbībai pastahwigi no garidšneeku pušes. Wišas ministrijas, kuras mehginajuschas ar watikanu (pahwestu) nodibinat žil nežit panesamu fatizību, šaudejuschas weli sawu laiku. (Aukaina peekrišchāna kreisajā pušē.) „Ja romas laudis,“ Rombs issazijees, „kuri šapno par konfordata uštureschānu, waj ari kahdu jaunu konfordatu, tad es tahdeem šahu, ka wini nepahstis bāsniju. (Aukaina peekrišchāna kreisajā pušē.) Ja ir wehl laudis, kuri domā, ka tee ar bāsniju wehl war panahst kahdu „modus vivendi“ (išlihgšchānas weidu), tad es teem šahu, ka tee waj nu peekrahpi, waj lihdšwainigi. Kas atteežas uš mani, tad es negribu buht ne peekrahpišais ne ari lihdšwainigais. (Kreisajā pušē ilga peekrišchāna.) War mani šazijuschji, ka man kahda deenā buhšhot jaect uš Kanofu (japafemojas pahwesta preeschah un tas janoluhdšas). Uš Kanofu lai eet kas grib; mans wejums un mana teeziba ir pret šchahdu zefojumu.“ (Aukaina peekrišchāna, kura arweenu atjaunojas. Wiša kreisā pušē parahda Rombam šahjūminatu owaziju.)

Pehz Romba runataju krešlā kahpi Ribō. Wišch issatas, ka ministru preeschneeka runa norahdot, la notikums ar bistapeem nepaešhot garam beš eeweherības. Wiša agrake ministru preeschneeki bāsnijas jautajumus buhtu apšlatijuschji ar meerību un zeenību. Burschū (kura ministrija 1895. g. Rombs bija mahzības ministris) Rombam, kurech politika ešot tika nomaldijees teologs, buhtu aishleedšis runat tā, tā wišch šchodeen runajis. (Trofniš kreisajā pušē.)

Rombs: „Burschū to nelad nebuhtu eespehjis darit, jo tas ir daudš liberalaks, nēla juhs, Ribō kungs!“ (Aukaina peekrišchāna kreisajā pušē.) Rombs turpina: Tad ari Ribō lgs daritu labi, ja tas runatu žitadā toni! (Pa labi un zentrā autains: „oh! Veelš trofniš, kleešchāna, peekrišchāna.“) Rombs: Šche tatišhu drihtšis wehl briešwi issazitees.“ Rombs: Briešwi gan, ja, bet newis nekainigi!“

Šcheem wahrdēem šeho breefsmigs trofniš. Ribō atšahj runas krešlu, pee kam zentris un labā puše tam trofšhaini aplaudē. Tautas weetneeki ušlehtuschji tahjās un apdraudas. Bodri d' Wons sweešch Rombam kahdu papira šohni. Ministru preeschneeks Rombs peecet pee tautas weetneeku nama presidenta Brisona un ar pehežo farunajas. Kad beidsot eestahjas atkal meers, Brisons šaha: Ministru presidentis man iššaidro, ka wišch pehežo wahrdū nem atpafat.

Pehz tablakām debatēm beidsot teel bahlots un ar 324 pret 237 bahsim peenemta deenas šahrtiba, kura waldbībai teel išsazita tautas weetneeku nama peekrišchāna.

Nesēdami, ka nespehji ministriju gahst tās pretineeki kehras pee tautas weetneeku nama pahral nezeenigeem libdselkeem. Kahds reakcionars Siwetons nesen eekrahwa kara ministrim Andre pa gihmi. — Andre, kurech 67 g. wežš, no šiteena šastima un ahtēžās no ministra amata. Generata Andre weetā tagad par kara ministri eezelšs žiwilšis, bieršchās malkers Bertō, kurech stingri briešwrahitgs un, ka frantschu awišes ralkša, ešot ari labi eepahnees ar kara šinatni.

Portugalija. Portugalijas karalis un karaleene weesojaš Anglija, kur tee atraduschji juhsmigu ušneimšchānu. Windsoras pili wineem par godu šarhštois meelastis. Anglu karalis Eduards ušdehra šaweem weeseem laimes un, atteežotees uš šchēbreju teesās lihguma noslehgšchānu stary Angliju un Portugaliju issazijās, ka draudšiga šatšhne stary Angliju un Portugaliju pahahwot jau 700 gabus, lihdš pat teem laikeem, kad Portugalija ar Angliju sem karala Eduarda I. waldbības noslehguse pirmo lihgumu. Karalis turpinaja: „Preesch apmehrām 100 gadeem lihgums tad tita noslehgts Windsoras pili. Šemu preežigs, ka taini šchodeen parafstis šchēbreju teesās lihgums.“ Portugalija š karalis atbildēja: „Muhju šabēdrība ar Leel-Britaniju toti weža. Šemu preežigs, ka waru šazit, juhšu majestate atradis pee portugateem pahahwigi to pahdu uštizību un palahwību, ka agraki, jo wini tapat ar angteem blaku blakām ir išlehušchi sawas ašinis.“

Greekija. Wiša Atenas pilšehta išrahdijuse šehras par Makedonija no turkeem noschauto apatschleitenantu Paulu Melasu, kurech bijis kahda greeku šawwatneeku pulžina wadonis. Atenas katedrales bāsnija notireta deewalpošchāna, pee kuras peedaliujusches politiki, ofizeeri, studenti, beedribas šolas u. t. t. Biešha, biroji un weikali wišu deenu bijuschji šehgti. Stary daudšajām puku balwani, kuras tita noliktas bāsnija, atradees kahds wainags ar Greekijas walšis šili-baltsas trahšas apatschgrunti. Uš wainaga šhelte-nojam lentam bijuschji šimeiti Winzantinijas šehjara walšis šimboli. Kahda otrā wainagā balšam pukem bijuschji eepihhi wahrdi: Šlahbeet Makedoniju. Ššlāhta šewišchla dahwani lište preesch peeminēta žehšchānas Melasam. Ari makedoneeshu palihdšības komiteja, kuras preeschagalā šahw metro-polis, šchinis deenas iššaidišchot ušajainajumu, lai tittu meestas kopā dahwanas. Šairkstru šlejš pilnas patriotišeem rakhteem, kuros apgalwois, ka warona Melasa nahwe apleezinajuse no jauna helenišma, greeku tautības, teesības Makedonija. Šmanamās ari žeribas, ka krituscham rabieees daudš pehžtetšchi Greekija un ka Makedonijas greeki un greeku draugi wairak nekā lihdš šchim eejūhsminātees uš atgatašchānas rihžību un aishardšības darbeem. Tā ka patlaban eestahjūšes seema, tad maha iwehse, la šchahdas žeribas azumirliš peepihdšees, Patrioteem tā tad sawa darbība buhs jaatleek wismā lihdš nahlošchaj pawaharai. Bet waj tad jau naw eestahjūšes atkal wežais nogurums, tas janogaida. Melasu noschahwuschji ušlehtuschji, bet wini nodemuschji šah šeh teel apgalwois, bulgari. Tapeh greeku preše šchini pašchā gadījumā ušbrucht ari bulgareem.

Serbija ka newar tā newar titt pee meera. Karata Aleksandra un karaleenes Dragas šleplawas un to draugi arween wehl lepat pojet sawu galwu. Tā swehdeem, 31. oktobri kahds bars junkuru celausās awišes „Dpošija“ redakzija un eesahla tur wišu išwandli. Junkuri prašja, lai teem parahdot kahda ralkša originalu, redakzija ta nedarija. Kad junkuri beidsot atšahja redakziju, tad tur eeradās poli-sija. Eesahla leetas išmelešchāna.

Kas atteežas uš ferbu prešji, tad winas šwabadību apdraudot jauns likumu projekts, kurech ešot šastahbits reakcionarā garā.

Peršija. „Moniteur Oriental“ šimo iš Laurišas, ka pehedejās 20 deenās koleras šehrga bihštami išplatotees. N-deenas mirstot kahdi 800 waj watrak žilweku ar šoleru. Tirdš-neežiba šipri žehsch. No 200,000 pilšehtas eedšhwotojeem leelata data aishēguse un iššihduse uš wišam pušem, kas atkal sawu šahrt wežina koleras išplatšchānos.

Afganistana. Dežembri Afganistanas galwas pilšehta Kabulā iš Indijas eerabihšotees politista angku sub-neežiba ar Lui Danu (Louis Dane) preeschagalā. Šchi šuhtrnežiba Kabulā uštureschotees kahdu mehneš.

Afrika. Anglu Egiptes kara šehšs. Anglu waldbība, tā „Reitera birojs“ šimo, nolehmuše sawu kara šehstu iš Egiptes fault atpafat, tā ka tagad Egiptes apšardšibai peetišchot ar pašchās Egiptes kara šehstu ween. Tika Kairo pilšehta wehl kahdu gadu pagaidam palikšhot maš anglu garnisons, šahšohwofšs no 1 lauku baterijas, 1 kalnu baterijas un 2 bataljoneem. Kahrtības uštureschānas noluhkā turpreti organišeta militarpolizija, šahšahwofšha no jahtneekem. Militarpoliziji buhšhot angli. Egiptes armija, kura šahšahw no 18,273 wihreem un par kuras komandetajeem 99 anglu ofizeeri, šinams, ari turpmat ištšhot komandeta no anglu ofizeereem kahda anglu wihš-škomandanta waldbā. Ašhaužot angku kara šehstu iš Egiptes ištšhot aishauptas kahdas 87,000 mahzinas šerliwa (apm. 870,000 rbf.) gada.

Teefleetu nodala.

Musknes dedšinaschānas prahwa 15. oktobri tita walboschā šenatā žaurluhtota. Senats apšiprinaja Rigos apgabaltees un Peterburgas teesu palatas spreedumu, peemehrojot spreedumom titt šoda laika šahšhānaju par weenu trefchu dokū uš Wikaugstakā šehšahstības manifesta pamata.

Argus šinas.

Rigā, 9. novembri. Rabības širgū naw notituse nelahda eeweheprojamata pahrmaina. — Senas ušturas šingras un žitadi tas ari greuhti domajams, jo šcha gada wispahreja pofantes labības rakša, šamehš ar agralo gabu rakšam, šawama par wahju. Rabības ženas Rigā šchim briešcham šchahdas: Raudš, krewu, uš 120 mahziju pamata malkā: 76—79 šap. pušā; kurešemes rudiš uš šchahweti 74—78 šap. pušā. Kweešch, 130 mahziju šmagi kweešch malkā 98—104 šap. pušā. Kurešemes kweešch 125,6 malkā 90—95 šap. pušā. Kweešch, uš 100 mahziju pamata malkā 66—68 šap. pušā;

103—105 mahz. šchahw. meešchōš dok — šap. pušā; kurešemes 110 mahz. 70—74 šap.

Muskas, labās gatšchās malkā 74—78 šap. pušā; nešchahwetas aujas malkā 68—72 šap. pušā; kurešemes aujas malkā 65—72 šap. pušā, krewu nešchahwetas aujas malkā — šap. pušā.

Šinšehšlas. Šehju šehšlas uš 87½ pro. pamata malkā 132—134 šap. Deašla šehšlas, iškahwetas 128—139 šap. pušā. Šinšehšlu ešas raudšch, šehjenes malkā 91—93 šap. pušā. Krewu šinšehšlu ešas raudšch malkā 89—91 šap. pušā.

Table with 4 columns: ZK, SPK, PK, PW, W, D, DW, +R+, +HD+, D, W, LD, LDW. Rows show various measurements and values.

Pa štrikas ženas Rigā:

Table with 2 columns: Šap. and šap. Rows list various goods like sugar, flour, oil, etc. with prices.

Leepatā.

Rudņ uš 120 mahziju pamata malkā 72—78 šap. pušā, kurešemes un Leetawas 70—74 šap. pušā. Kweešch malkā 130 mahz. 92—103 šap. Muskas, baltās, parašās 72—75 šap. pušā, labatās baltās 75—79 šap. pušā, melnās 68 šap. pušā. kurešemes 72—76 šap. Kweešch 100 mahz. malkā 66—74 šap. Širi 100 mahz. 89—90 malkā šap. Širni malkā — šap. pušā. Šitās. Rujās šijas malkā 68—69 šap. pušā; widejas šijas malkā 63—63½ šap. pušā un šmalās šijas malkā 64—67 šap. pušā. Kweešch malkā 121 šap. pušā. Šinšehšlas, uš 87½ pro pamata 127—136 šap. Šawles puku (šahngreešchū) raudšch malkā 83 šap. pušā.

Walšis muišchneeku agrarbankas premiju išlošejumā 1. nowembri tita amortišetas šchahdas šerijas:

Table with 10 columns of numbers representing interest payments for agricultural banks.

Pawišam amortišetas 25 šerijas par 1,687,500 rbf. — Amortišeto biketu ā 135 rbf. išmalka notis walšis bantas šantoros un to šitales šahlot no 1905. gada 1. februara.

Telegramas.

Peterburgā, 5. nowembri. Generalahjutanta Štešeta telegrama Wina Majestetei Keišaram no 20. oktobra: „Šmu laimigs, waredams juhju Keišara Majestetei pašimot, la wišijapanu ušbrutumi Port-Arturaino 12. lihdš 20 oktobrim atšiti. Wišbreešmigakais ušbrukums bija 17. oktobri, bet pateižotees referiwitu šchitū žihnai un šrehlneeku išturibai eenaidneeks wišur tita atšits atpafat. Šchā deenā japoni ušbrukumū tad ari wairš atšahroja. Veelš pulšs japonu lihu wehl naw apbeidit. 18. oktobri japoni diwas reišes ušbruta — pulštien 4 pehž pušdeenas un ap 9 wakarā, bet abas reišes tee tita atšiti ar bijonetem un pirošhineem šobineem (ширококалиберными орудиями). Generalschahda paltawneeks Šoljšins, kas tittō bija išwešetojees no trījam bruhžem tita atkal no jauna šipri eewainois no kahdas bumbas šchēpelem rokā un kahjā. Winam pee tam dragati kauli. Kara šehšs išturas waronigi. Greuhti uššlāiti wišu waronu wahrdus. Turu tomehr par sawu peemahumu minet generatus šondratenu, Alitiinu un Šarbatowšku, kure wišwairak publejušchēes, tahlat inšchē-

neeru palkawneeku Brigorenko, podpalkawneeku Jolschimu, palkawneeku Raschenski, leitnantu Gandarinu, kapteinu Resanowu, kapteini Balgafowu, poruščikis Mišlowu, Floronou, Burnewitschu, Debogorjanu un Kriljenitschu un ūstaba kapteini Smirnowu. — Žeetolščina un fortu apščaudiščana turpinas mehl joprojam. Bet pehž 9 deenu ilgo breesmigo usbrukumu aiščšanas mehs esam stipri sojuhminati. Medijiništis personals pelna wisleelako asinibu un pateizibu. Muhsu chirurgi Hübbeneta wadiba idara tibri brijumus. Japanu jaudejumi toti leeli, kineeschi toš rehkina uf 7—10,000.

Londonā, 16. (3.) novembrī. Sinots teel, ka generalis Stefels eewainots, bet leedsotees eet slimmizā, teidams, ka labal gribot mirt, nekā atstahst jawu weetu.

Peterburgā, 8. novembrī. Generaladjutanta Kuro-pattina telegramas. 1) Nakti uf 4. novembrī ūstaba kapteini komanda, poruščika Wadepka wadiba, isdoriņa istukojumu muhsu kreisā spadrnā un usgabja, ka aiščlehpines noluhkā 25 japanu lahjneeli un jahtmeeli apmetušchees lahdā weentulā kineeschu buhdā (fanšā). Poruščikis Wadepkis issauza 4 ūstaba kapteini, eedema teem pirofiliņa ūstaba kapteini un pawehleja no japanem eekemto fanšu usspert gaisā. Nepamaniti tee islika forgu rindai jauri, peehēja pee fanšas jumta ūstaba kapteini weelas, pelaida deglin uguni un aiščgabja. Pehž lahdā laika ižehlās sprahdseens un fanša ūstaba kapteini pamateem. Japanu pozijijās ižehlās ustraukums un ūstaba kapteini nelahtriga ūstaba kapteini pret muhsu frontu. Uf sprahdseena weetu aiščlehdās japanu lahjneelu rota, notihrija fanšas gruwektus un iswilka no teem itai kriušchos un eewainotos. 2) Nakti uf 7. novembrī nepeenahja nelahdas finas par ļaujās ūstaba kapteini.

Čiřiřā, 7. nov. Bijijschi ūstaba kapteini gadijumi, kuros ūstaba kapteini ūstaba kapteini ūstaba kapteini.

Ufa, 8. nov. Nakti ižehlās ugunsgrehts, kas iņih- zinaja uhdens wadus. Bilsheita hef uhdens.

Mukdenā, 20. (7.) novembrī. (Pašču koresp.) Wakarejā deena pogahja meerigi. Japani nemeģinaja usbrukt. Nakti uf 7. novembrī pagahja hef apščaudiščanās.

Laiks palijis aulstās. Kuropatkins opstata jaunatbraukušchos kara pulkus. Pehž neisdeuščhos mehģinajuma eekemto Butilowa ūstaba kapteini, japani atlahpās uf Scheičkařinu, kur stipri apģeetas. Kā dšird, japani nostahjuschees garā frontē, winu kreisās spahrns aiščpeehšas uf Laohē, kamehr labais pee Benšču. Japanu waldiba apģahdajuse ūstaba kapteini ar ūstaba kapteini. Katram ūstaba kapteini eedoti: laščhots, ūstaba kapteini ūstaba kapteini un diwi pahri ūstaba kapteini. No Japonas iřuhtits ari leels wairums pahrwadajumu ūstaba kapteini, lai ūstaba kapteini laikā buhtu to ūstaba kapteini. — ūstaba kapteini „Deutsche Zeitung“ telegrafe iř ūstaba kapteini, ka Stefels ūstaba kapteini Kuropatkinam, ka ja drihřumā nenahot palihģibā, tad ūstaba kapteini ūstaba kapteini.

Šanghajā, 19. (6.) nov. Teel ūstaba kapteini, ka japani ūstaba kapteini ūstaba kapteini. 4. novembrī japani eekemto „gangus“, kas wad uf ūstaba kapteini.

Tokio, 20. (7. nov.). „Reitera birojs“ ūstaba kapteini, ka japani, pateizotees iřweģizeem minu darbeem, esot eekemto ūstaba kapteini.

Čiřiřā, 20. (7.) nov. (Reitera birojs.) Pehž kineesču ūstaba kapteini, kas 6. novembrī atlahpūschi Dalniju, 11. nov. ūstaba kapteini ūstaba kapteini. Japanu ūstaba kapteini ūstaba kapteini. 10 deenas no weetas iřweetas ūstaba kapteini. 1. novembrī Dalniji atweři 50 leelģabali, dařhi weřeli, dařhi ūstaba kapteini.

Londonā, 20. (7.) nov. Reitera korespondents ūstaba kapteini, ka japanu usbrukums ūstaba kapteini 2. novembrī neisdewees.

Čiřiřā, 21. (8.) nov. (Reitera birojs.) Japani 5. waj 6. nov. eesohluschi wēpohreju ūstaba kapteini ūstaba kapteini. Japani esot wiřai noslehpumaini. Kat Dalniji esot grehti to dabuht ūstaba kapteini par apstahķeem pee ūstaba kapteini. 3. novembrī dširdēja — ūstaba kapteini noteekam sprahdseenu.

Čiřiřā, 21. (8.) nov. (Reitera birojs.) Še atbrauģa no Dalnijas lahdās japanu eekemto, kas ūstaba kapteini, ka usbrukums ūstaba kapteini neesot atlahtrots. ūstaba kapteini par ūstaba kapteini jaunū ūstaba kapteini Dalniji iřpauģušchās tapehģ, ka uf ar-

mihs fronti aiščubiti jauni kara pulki, tai ūstaba kapteini ari 7. diwiřija. Domā, ka ūstaba kapteini 3. novembrī ūstaba kapteini ūstaba kapteini. Driř sprahdseens 6. nov. bijis ūstaba kapteini. Tad laikam ūstaba kapteini gaisā kreewu nolihķawās. Dalniji esot pahleģinati, ka ūstaba kapteini ūstaba kapteini ūstaba kapteini. To eekata por ūstaba kapteini, ka wineem ūstaba kapteini ūstaba kapteini.

Šanghajā, 21. (8.) nov. Japanu apahķsees barbi pee ūstaba kapteini dewa eespehju usspert gaisā Erlungščanas un Sunščuščanās ūstaba kapteini.

Tokio, 21. (8.) nov. (Reitera birojs.) No ūstaba kapteini awoteem dširdams, ka japani esot ar minu ūstaba kapteini 6. nov. eekemto Erlungščanas pretapģeetas.

Londonā, 19. (6.) nov. „Daily Mail“ telegrafe no Peterburgas, ka generalis Stefels ūstaba kapteini, wiřušč ūstaba kapteini ūstaba kapteini. — ūstaba kapteini ūstaba kapteini, ka Stefels esot teizis: „Mehģ wehl leeldeenas ūstaba kapteini ūstaba kapteini.“ ūstaba kapteini ūstaba kapteini ūstaba kapteini.

Tokio, 20. (7.) novembrī. No japanu armijas gawenā ūstaba kapteini ūstaba kapteini, ka 6. novembrī japani apščaudijuschi kreewu lahjneelus, kas ūstaba kapteini ūstaba kapteini.

Čuanschanā, 21. (8.) novembrī. Šiņits deenas ūstaba kapteini I. armijas komandērs Linewitschšs apbrautaja 4 Sibirijas korpusu kara pulkus. Karewoji ūstaba kapteini wadoni ar ūstaba kapteini ūstaba kapteini. Domā, ka japani ūstaba kapteini at-tureees no ūstaba kapteini, kamehr ūstaba kapteini ūstaba kapteini.

Дозволено цензурой. — Пара, 9 ноября 1904 г.

Издатель: Г. С. Салтс. Dr. phil. Arnold's Plates, Dr. philos. P. Salts.

J. Tresselt. Grand Prix. **Fligeli un pianini.** Dibinats 1835. g.

Enworowa eelā 8, pretim Wehrmana dahřam. **Sobu ahrste Late Weibel.** Kanajama: no 9-1 un 4-6.

Dr. L. Gordon, f. Haleju eelā 30, 1 trepi. Telefons Nr. 2574.

Poliklinika ahdas un dšimma ūstaba kapteini. **Dr. H. Simonsons.**

Verruzin ūstaba kapteini warřhaju ūstaba kapteini. **Alfr. Ch. Busch,** agr. Wetterich, eelā Wintz eelā Nr. 8, pee Petera baņijas.

Wines fotografeschanas eestahde Riga, Marijas eelā Nr. 8. **1 duzis** Stoleni gimetnes preešč tramwojeem par 20 lap. gabalā, 6 gabalā 60 lap. — Ballelinajumi ar trihtu, tušču un uhdens ūstaba kapteini no 3 rēl. 50 lap. lēģi 50 rēl. Pee grupam no 25-100 personam ūstaba kapteini par weli sem Bojarski-Schleifera pasda wadibas, kas no Wina Keiřiřiřas Augstibas eelknaša Ironamantineka dabuģis trušču adatu ar Wina Augstibas wahřda pirmem durtiem par ūstaba kapteini albumu ar fotografijam no Belsariřeem manewreem un paradem Plesławā.

Dakteris H. Lewy, praktiřs ahrstis, Enworowa eelā Nr. 6, pretim Wehrmana dahřam.

Dr. B. Klein, L. Janprawas eelā Nr. 7.

Otrās Rigas Krahi-Atid. Sabeedr. teļpas atrodas **Enworowa eelā Nr. 6,** pretim Wehrmana dahřam.

Balkin un beedr., Lauřsaimneēzibas un moderneēzibas mařinu nolihķawa, Riga, Karla eelā Nr. 9, ee-ija no Stalku un ūstaba kapteini celam, ūstaba kapteini: **„Avance“** gehpeļu ūstaba kapteini mařinas uf lodišču leģereem, weegli darbinamas ar 2 jed 3 siģu gehpeleem. **Hekřelu mařinas** dařchados leelumos. **Šhindelu mařinas** ar ehweleščanas eestaiři un beř.

Dr. S. Machtus. eekščēdās, ūstaba kapteini, weneriřkās un dšimma ūstaba kapteini ūstaba kapteini. **Dr. Wilh. Loewenberg,** Riga, eelā Janweelā Nr. 24, netahlu no Daugawas iřģus.

Ch. Waterna Operu glahģes, barometri, termometri, ūstaba kapteini mařinas ūstaba kapteini, kompaři, tahřfatamās ūstaba kapteini.

Ch. Riegert, Riga, twaitu ūstaba kapteini ūstaba kapteini. **řwaigas konfektes.** Maģasina: Ralku eelā, „Mei“ namā. Nolihķawa: eelā Ķirģu eelā 28.

Fludinajumu ekspedijija peewem fludinajumu preešč adu galwas piřeřtu awiřem, tā ari preešč wiřas kreewu un ahrřemju preeřs, weetu apģahdāščanas biroja apģahdā labi algotas weetas wiřos atodos preešč kungeem un damam, deeneēneeku apģahdāščanas kantoriš „Mbero“ — „Stelle“ — „Beeta“ apģahdā kreemus, labi eeketiņus deeneēneelus, atrodas **eelā Ķirģu eelā Nr. 17,** parterā, eepreřim leelsojot ūstaba kapteini. **F. Sicard.**

Carl Bertels. Ralku eelā Nr. 18. **Optika, fotografija, elektrizitate.**

Wairak kā 5,500,000 leetofchanā! **Patente № 63343.** Reķaitiģis patentērs wiřaģuģtala labuma anģlu bařģeřas nařs, ar ūstaba kapteini ūstaba kapteini ūstaba kapteini. **Ķiģieniřķis un ekonomiřķis!** Mařķā ūstaba kapteini futrali un ar preeščuģģhanu 2 rēli 75 lap. Pamahģiba peeliķa laħt.

„Nadeschda“ apřtiřinatās widutajibas kantoris no **Ch. Fleischer,** Enworowa eelā Nr. 32, parterā, telefons 914, eetiģ ūstaba kapteini. **wislabak atelētetu personalu u. apģahdā weetas katrā arodā.** Ķahrtiģa un apřniģa apħalpoščhana. **Atweřģis nepahřtraukts** no piři. 9 riģiģ lēģi piři. 10 walarā.

Widsemes un Kursemes Dseefnu grahmatas

daschados sehjumos, sabtot no lehtafam lihds 8 rbl. 75 kap. gabala, ismekletos musturos, eesetas spezieli schaja aroda strahdajofschas leelatās ahrsemju grahmatu seetuwēs.

Been. publiku dara usmanigu us eesehjuma glihtumu un stiprumu un art peenehmigam zenam.

Ernstis Plates,

Rigā, per Vetera basnijas un Skahruu celā 18.

Rupat tīnaha manā apgahdibā:

Sieslacta

Latweefchu Kalendars

1905. g.

Ar bildem. 26. gada gahjums.

Saturs:

- 1) Kreewu Kejaristais nams.
- 2) Zagadejee ahrsemju waldbneefi.
- 3) Lutereefchu un Katolu kalendarihi lihds ar peederigam sinam. Ba-
starpam anedotes.
- 4) Pareestigiigo kalendars.
- 5) Popu gruhfimbis un
putnu perejchanas kalendars.
- 6) Schibdu kalendars.
- 7) Bahwetrjchanas
tabula.
- 8) preefch freewu swara metrifla swarā, b) preefch metrifla
swara freeru swarā.
- 8) Alfabetifis iswiflams ishtempelnodotla lituma.
- 9) Shtempelpapira jenās.
- 10) Shtempelmartu schiras.
- 11) Sodi par
shtempelnodotlu netipildischanu.
- 12) Medneefu kalendars.
- 13) Sweiņeetu
kalendars.
- 14) Aughu aprehlina tabula.
- 15) Aughuaugtu aprehlina
tabula.
- 16) Korejpondenziju peenemichana un isubstichana Rigas gub.
pasha L.tori.
- 17) Korejpondenziju peenemichana un isubstichana Zel-
gawas pasta-telegrafa fantori.
- 18) Pasta tafes.
- 19) Pasta tafse naudas
un zitu pazinu shtitichana Kreewija.
- 20) Rodotku tafse naudas pah-
wedumeem pa pasta un telegrafu.
- 21) Transfertu, naudas, wehtutu un
pazinu ldrichana.
- 22) Pasta shtitijumi ar pehzmastu.
- 23) Baltija pil-
sehtas, kuras atrodas Finantschu ministrijas rentejas uu kafes.
- 24) Pasta
krashtafes.
- 25) Telegrafa tarife.
- 26) Mehri un swari.
- 27) Deenas,
kuras naw atwehlets noturet ishtitijumus.
- 28) Tirti Kurlemē un
Leichos.
- 29) Tirti Widsemē.
- 30) Cerehdnu sarafis par Kursemes
guberanu.
- 31) Cerehdnu sarafis par Widsemes guberanu.
- 32) Kur-
semes pagasti lihds ar pasta stazijam.
- 33) Widsemes latweefchu
dalas pagasti lihds ar pasta stazijam.

Literaristais peelikums:

- 1) Seemswechtu engelis. Stahis no B. Püdera. Ar ilustracijam.
- 2) Zoti Ar bildem.
- 3) Man preeks un mihlestiba nihka. Ar bildi.
Beha Esenbergu Jahna tulsojuma.
- 4) Latweefchu seeweete mahstias
lankā. Ar ghimnetem. No Vihgotnu Rehtaba.
- 5) Zoto. Ar bildi.
- 6) Apdeguni. No Dr. P. Strautela.
- 7) Sachalinas fela.
- 8) Zel-
maju Daze. Stahis no lauzineeku dhwes. Sarahstijis Vihgotnu
Rehtabs. (Shtis stahis 2 1/2 loksnes garšč.)
- 9) Noj ar austareem. No
Dr. P.
- 10) Par behru audisichanu un saqatawoischanu skolai.
a) Behra meefas fopichana pirmā stolas laika. b) Behra gara fop-
ichana pirmā stolas laika. No J. E. 11) Daschadi padomi. 12) Dseefma
par nabaga Makaru. No Trepolewa. Tulsojis Vihgotnu Rehtabs.
13) Zoto. Ar bildi. 14) Atifato us pagahjufcho gadu. Ar 17 ilu-
stracijam.

Kalendars ir schogab 2 1/2 loksnes beefato neta agratos gados.

Seewischkas peedewas:

- 1) Babatas kalendars 1905. g.
- 2) S. Nowizhis.
Ghimetne.
- 3) Man preeks un mihlestiba nihka.
C. v. Bodenhausen.

Makā 30 kap. pa pasta peefuhtot 38 kap. Samastu nemu preim
ari pastmartās. Rigā atkalpahrdeweji kalendaru dabon parastajās grah-
matu pahrdotawās.

G. Landsberga

tipu-litografija, grahmatu un rasklamu leetu pahrdotawana Zelgawā,
Katolu celā Nr. 7.

Ed. Zehders, Rigā,

Karkla celā Nr. 11,

wisadu lankfaimneezibas maschinu noliktawa
cecijs

ekfelu maschinas jaunatās konstruzijas

preefch rotu, rotu un lahju, gehpeta un waita dshichanas.
Leelā iswehlē par paseminatām zenam.

Wisadas sortes federn ezeschas un arklus.

Zaunos peena separatorus „Planet“ un „Zenith“.

Godajamai publikai pasinoju, ka manā leelnoliktawā un detaljas nobakā,
daschadu preefchu atlikumā sakrahjuschās, tā:

Galda, tehjas un kafejas serwises, masgash. peederumi

pascha fabrikas un daschadi ziti brahketi

porzelana, fajansa, majolika un fristala peederumi.

Arshmetos preefshmetus schini laita.

ispahrdodu

par wislehtafam zenam, lo kuhdsu eewehrot.

Fabrikants J. G. Kusnezows,

Wehweru celā Nr. 11.

Bezala schujmaschinn, adamo
maschinu u. melosipedu tirgot.

Wilh. Ruth

Rigā, Kungu celā Nr. 25, Rigā,
(Dibinata 1873. gadā).

Bamahziba adichana un
mahstiga ischuchana par welti.
Pascha darbnija. Pilmiga galwo-
schana. Lehtafas jenās.
Peechime: Maschinas bei
widutajem teef pahrdotās ar 10%
lehtati.

Pirma

Kreewu apdroschinaschanas beedriba,

dibinata 1827. Sw. Peterburgā.

Bilnigi eemafats pamata kapitals 4,000,000 rbl.

Reserwes kapitali (ult. 1902.) 6,000,000 rbl.

Uguns apdroschinaschana.

Dshiwibas un renfchu apdroschinaschana.

Kolektiwu u. atfewisehku nelaim. gadijumu apdrosch.

Dsefkelu un twaikonu nelaimes gadijumu apdroschinaschana

us wifu mshchu pret weenreijeju masu premijas maksu.

General-agents:

R. John Hafferbergs — Rigā,

Nr. 22, Kungu celā Nr. 22.

Agenturas:

Lejas muischa Dr.
Waldas apr.: C. Stoad.
Kreewburgs: Schwallbach.
Wolderas: S. Univer.
Winaschos: Jul. Ehrhardt.
Remeros: Jul. Doehr.
Limbafchos: Th. Hansen.
Winkne: Dr. B. Rau.

Keusade: B. Moltrecht.
Jann-Peebalga: R. Bosse.
Strihweros: R. Rose.
Ruhene: Dr. Ed. Dabbert.
Slofa: Rob. Walter.
Waf-Salaje: Dr. E. Kofst.
Stujene: B. Semel.
Smiltene: Johannes Berg.

Adammuischa: C. v. Gutzeit.
Sufmanos: R. Breil.
Shtchite: S. Knorr.
Jehsis: A. Peterfen.
Walta: Joh. Oja.
Werowa: Dr. A. Katz.
Walmeeer: S. E. Trey.
Jarnikawa: C. Knorr.

Naw bijis!!! Islafet!!!

3 augstas sortis pulstieni, kas maksā
17 rbl. par titai 8 rbl. 75 kap. ar pee-
shtitichanu:

1) augstas sortis kungu walejo labatas
pulkstiens pasichamās martas „Brima“ si tshia
fobinata melna tehrauda, remontoars, uswellame
bej atlehgas par 36 stundam reisi, 2) damu pulstiens no melna
fobinata tehrauda, pasichamās martas „Brima“, uswellams bej atlehgas
3) stahis un iskuris galda pulstiens „Sibins“ stahis waini
ar modinatam un tunja ziferolates paschagaisnotaju, zaur to
eepshjams ari natts tawā rediet zit pulstiens. Par brijwu bee
tingu labatas pulstiena stahis netaf melna nepalectofcha amerikānu
sudraba sehdtie, ar lahdu paschu brelotu, bej pee damu pulstiena gara
tallu sehde no jaunā amerikānu selta ar bihadamo. Par wifu fopā
titai 8 rbl. 75 kap. ar peesahstichanu. Ar segetem kungu un damu
pulkstienem 2 rbl. dabragā. Pulkstiens isshuhtā noregulets u. minuti ar
galwojumu u. 6 gadem. Pasheljejumus isshuhtā u. pehzmastu un bej
peemafas. Iushtretus zenu rahditajus isshuhtā par welti. Ar wafelleju-
meem kuhdsu greestees: Въ Фабричній складъ часовъ Торговой фирмы
Г. Колтунъ, Варшава. Валиковъ № 5а.

Bej riskā!!! Ja pulstieni nebushtu labi, tad winus atmainam
waj ari nemam atpataf un atmahstajam naudu.

Mahzibas wehstules

grahmatweschana, stenografija, prakt. rehfinaschana, atminā u. l. l.
Prospektus (ar autora ghimeti) latam isshuhtā par 7 kap. pajmarču.
Adrese: C. Порепопыръ, Б. Пискарь Остр. № 29. Г-ны П. А. Кнозе.

„Wadonis pa
Peterburgu“
ar peefuht. makā 34 kap.

R.A. Knoke,

mahzibas wehstulu isdewejs.

SKAISTUMA SEEPES

Imehgineet

weenu reisi mshsu

seepes „Ideal“

un juhs netaf waira nelectofseet
zitas toaleses seepes.
Kahrtigai adbas fopichana nepzee-
schamas.

Sabalinsch 20 Kap.

Dabujamas mshsu magasina
Kalku celā 15, m. Rehninu
celas kuhri,
kā ari
wisās aptecku preefchu tirgotawās
un apteckās.

Jauns isdewums,
papildinats ar 7 smalki isstrahdateem
krabtu bilfchu peelikumeem.
Ernstis Plates
apgahdibā.
Rigā:
Mahzifaimneeziba un pawahru mahstla
Makā 3 rbl.,
pa pasta (eb nan. n.) 350 k.
Leelakā latweefchu pawahru grahmatā ar
wairak kā 100 wahrischanas rezeptem.

Schokolade Suchard

wisauhtatās atfinibas no pasauls-isshtadem, 75 gabeja laba swawa.

Milka Suchard

wiswialatā Schweizes peena schokolade.

Velma Suchard

preefch sakefichanas nepahrspejama.

Kakao Suchard

weegli atshaidama, isstahst gandrihs
pilnigt bej beejumu nosahschanās,
djerama ari bej zuktura.

Noliktawa: Herm. Tallberg, Rigā, Marfaku celā Nr. 8.

**Wehl neweena
schujama maschina**
naw it ahtri peefrichanu re-
mantofise tshlab pee dirgejem
kā pahrdewejeem, kā zaur sawu
weentafrecho mechanifimu ee-
geenitās
**Original „Victoria“
schujamas maschinas,**
kuras naw libdfigas ne Singera ne ar zitu shtemu schujamām
maschinam. Wimu iskurigā un weentafrechata konstruzija atshita
wisur pat labato.
Dabujamas pee
generalpilwarneeta **M. Ruttakas,**
schujamo, adamo maschinu un melosipedu magasina Rigā,
Wehweru celā Nr. 20.
Gewehtojams dirgejem: Katrai tshitai Original „Victoria“
schujamai maschinai atrodas us rotas bej nosantuma Original
„Victoria“ ari wehl № 8. M 186/8

Zaur scho wispadewigi pasinoju zeen. publikai, ka esmu sawas firmas klaweeru weenigo pahrdofchanu Widsfemē,

Artur Gizycki kga musikaliju tirgotawai,

Rigā, Schkuhru eelā Nr. 17,

ustizejis, kura pahrdos no noliktawas par fabrikas zenam. — Ilggadigas praktikas, kreetno darbu, labato materialu deht no manis pagatawoti instrumenti ir nepahrspējami skanu pilniba, ka ari isturibas un gresnuma fina pirmklasiga labuma.

J. Treffelt, klaweeru fabrika, dib. 1835.

Augstzeeniba

Smilshu eelā Nr. 22/24. Telefons Nr. 609. Slofas eelā Nr. 26. Telefons Nr. 2040.

Dibinajotees us augsthejo pasnojumu, kuhstu zeen. interesejofchos manā noliktawā Treffelta firmas instrumentus apskatit, lai wajadibas gabijumā J. Treffelta klaweeru labās ihpaschibas pasihitu. Esnu usnehmees Treffelta klaweeres par fabrikas zenam pahrdot. — Wisus klaweeru iflabofchanas darbus usnemos apsinigi un par mehrenām zenam isdarit. Peenemu ari klaweeru tihrskanofchanas pastellejumus. Bes mana noschu krahjuma esnu spezialmahklas bilschu un eerahmechanas nodaku eerihkojis un kuhstu zeen. publiku, man lihds schim til bagatā mehrā dahwato ustizibu ari us scho nodaku pahrzelt.

Augstzeeniba **Artur Gizycki, Schkuhru eelā Nr. 17. Telefons 1015,**

Upat inahkuse!

Manā drukatawā, burtnu leetuwē un foto-kimigrafija, Rigā, pee Petera bairnizas un manā grahmatu pahrdotawā, Stahnu eelā Nr. 13, ka ari wisās zitās grahmatu pahrdotawās dabujama:

Widsfemes wezā un jaunā

Laija grahmata 1905. gadam.

Saturš: 1) Rabditajs, zil gadu pagahjuschi no eewehrojameem atgadijumeem. 2) Tschetri gada zeturschi. 3) Kalendara sijnju isstaidroschana. 4) 12 debests sijnes. 5) Planeti jeb gabju hraigsnes. 6) Kalendarijs. 7) Saules un mehnescha aptumfchochanas 1905. g. 8) Par tsherām gobshartam. 9) Laija islihdshnaschona. 10) Kreeru Kelsara namš. 11) Pareistiigo Kalendars 1905. g. 12) Schihdu Kalendars. 13) Lopu gruhsnibas jeb putnu perefchanas kalendars. 14) Korepondenziju peenemschana un ishuhtschana Rigas gubernas pasta kontori. 15) Tasse par pasta shtijumeem. 16) Pasta shtijumi ar pehjmalku. 17) Shtijumi par tureem sanehmejam jamalkā. 18) Naudas pahrweschana pa postu un telegrafu. 19) Naudas, wehrtspazinu un korepondenzes isdofchana. 20) Par pazinu un noudas shtijumu mahjās peeshtijochanu. 21) Posta krahitases. 22) Stempel-nodofki. 23) Telegrofa malka. 24) Tirgi Widsfemē. 25) Medekas tirgi. 26) Widsfemes linu tirgi. 27) Kursfemes linu tirgi. 28) Tirgi Kur'emē un Kelschos. 29) Meerteefneschu komeras Rigā. 30) Rigas Balmeeras apriaki. 31) Meerteefneschu sapulze. 32) Krepost-nodafa. 33) Semneeku Wirsteešu preefschneeki. 34) Zehsu-Balkas meerteefneschu sapulze (Zehsis). 35) Bel rehina newar. No A. Walspurwina. 36) Wambalzeems. Humoreska or bildem. 37) Par mohjlopu ganibam. 38) Lehtu definschschanas lihdsjektu isgatawofschana. 39) Derigi padomi. 40) Shtumi. 41) Ihsit aitrabijumi par onstrum-aflatu walodam. 42) Kara atstanaš tautas mutē. 43) Ameritanu humorists Marks Twens un seeweetes. 44) Jofi. 45) Rabditajs par firmam, kuru studinajumi atrodas scha gada Laija grahmatā. — Sludinajumi.

Malkā necefeeta 100 eksemplari 5 rbt., eefecta 10 kap. gabalā.

Ernsts Plates.

Rigā 1883. g.

Bronza medalis.

Rigas Jubilejas istabde 1901. g.

Subraba medals ar goda diplomu. Augstata atsiniba schai aroda.

Krahfotawa un kimiska masgatawa un apretur eestahde,

J. Anspach, Rigā.

Fabrika: Rigā, Aleksandra eelā Nr. 101.

Peenemschanas weetas Rigā: Pilsheta, Leelā Rehnianu eelā Nr. 2. Preekschtissheta, Suworowa eelā 11.

Bes tam weht: Zehsis pee Heinrichohn Ihses, Jurjewā pee A. Lieber Ihses, Talsos pee E. Major Iga, Wez-Muzē pee Nechterman Ihses, Kandawā pee A. Kabilier Iga, Tukuma pee W. Senning Iga, Wilnā pee E. Halberstadt Ihses.

Wentilazijas

ilgi degofchas krahfnis. **Germanen,**

melnā un nifeletā iskrabojumā. Kurinofchanas eefaida, noletojet maf kurinamas weelas, loti weenads un pahrschaidofchi leelo. Kehna kurinamās weelas sadegschana, gaur ehrit leelojamu reguleschanas klapi.

Noderigi preefsch fatras kurinomas weelas, ka oglem toafsa, malkastuhdras u. t. t.

Petrolejas kurinamas krahfnis peedahwā

J. Redliha Anglu magafina.

Upascha min. firma peedahwā sawu leelo krahsumu

metala slidkurpes

damam, fungeem un behrneem,

slidkurpju sifinas, slidkurpju laternas, kalnu un rokas komanas, glihta darba.

Johannes Mitschke,

tehrauda preefchu un eeroischi noliktawa, mahju un lehtu leetu magafina Rigā, Kungu eelā Nr. 11.

Telefons Nr. 539.

Telefons Nr. 539.

Sirgu taujiba!

Droscha braufschana un jahschana pa glumeem zelem

ir weentigi safneedsama, leetojet

Pafawu H stotes.

(Neussa patents.)

Lai aifargatu pret pakaldarinajumeem tad us fatras H stotes atrodas blakus sijneta aifardisibas marka, kas pee pirkfchanas jacewehro.

Istureti zemu rahditati par brijwu.

Weetneeks preefsch Rigas un Widsfemes:

J. Redlich

anglu magafina Rigā.

Uguns- un saglu drosh- nandas

fkapjus

wifos leelumos un par daschadam zenam.

Hugo Hermann Meyer, Rigā, Teatra bulwari Nr. 8.

Fotografisti aparati.

Wisi fotografistee peedertum.

Plates, papiri u. t. t. Similalijas km. tihras.

Objektivi.

Peelafais krahsums. Lehtafā eegabdaschanas weeta.

Ishuhtschona us pehjmalku.

Emil Borgardt, Rigā,

Walnu eelā Nr. 10.

Tabaka

no pahshlamam deentwidus fabrikam dabnema latru decmu hwatga.

Ceteiz sansus zigarus

no Sawanera, Mündela, Schopfera un tā tahlat.

Leela pihpju un zigaru spizu iswehle.

Sultan,

Aleksandra eelā Nr. 3, Lronamantneka bulwari Nr. 25. Telefons 2934.